

societat catalana de sociologia
de l'institut d'estudis catalans

associació catalana de sociologia

Núm. 69 gener 2002
Publicació bimensual

Notícies

Assemblea general ordinària anual de socis

El dia 13 de desembre de 2001 tingué lloc a l'IEC l'assemblea general ordinària anual de socis. Seguint l'ordre del dia, s'aprovaren l'Acta de l'assemblea anterior, l'informe del President, el de Secretaria i el de Tresoreria. Es procedí també a l'elecció de la nova Junta, la qual ho fou per unanimitat dels assistents. Així doncs, quedà constituïda per:

President: Carles Prats i Maeso

Vicepresidents: Joan Costa i Riera
Sebastià Sarasa i Urdiola

Secretària: Encarna Herrera i Martínez

Tresorer: Xavier Godàs

Vocals: Ma. Pia Barenys
Joaquim Casals i Bataller
Carles Gironès i Tixé
Josep Pont i Vidal
Elisenda Ros
Paquita Sanvicen i Torné
Eulàlia Solé i Romero

Es tractà així mateix de les activitats a realitzar durant l'any 2002, d'algunes de les quals en donem notícia tot seguit. Per altra banda, es constatà l'augment de socis durant l'any 2001. Actualment hi ha 217 associats.

SUMARI

Notícies: Assemblea general ordinària anual de socis. Cap el IV Congrés Català de Sociologia. Quota de socis/sòcies especial per als estudiants i els recent llicenciats. Lliurament de la recerca "Moviment contra el Transvasament de l'Ebre i el Pla Hidrològic Nacional". Treballant cap el segon Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues.

Pràctica d'alumnes a l'ACS (i II)

Visites del Curs: *La Recerca Sociològica a Catalunya (VI)*

Memòria del Seminari de Teoria Sociològica "Raimon Bonal"

Convocatòries.

Coordinació: Eulàlia Solé

Secretaria: Montse Camps

Societat Catalana de Sociologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

M. Aurèlia Capmany, 14, 08001 Barcelona

Tels. 93 3248581/85

Fax: 93 270 11 80

Correu electrònic: scs@iec.es

Plana web: www.iec.es/scs

Cap el IV Congrés Català de Sociologia

L'any 2003 es compliran quatre anys de la celebració a Lleida del III Congrés Català de Sociologia. Correspon, doncs, endegar el IV Congrés. D'antuvi està previst de celebrar-lo el mes de març del 2003. La Junta de l'ACS ha considerat que seria bo suggerir a tots els associats i associades que ens fessin arribar les seves propostes sobre els temes sobre els quals haurien de girar les ponències a presentar. En conseqüència, des de d'aquí us convidem a enviar un correu electrònic a la secretaria administrativa de l'ACS, Sra. Montserrat Camps, e-mail: mcamps@iec.es, suggerint:

Temàtica central

Lema

Seu més adient

Esperem la vostra col·laboració, i quan abans millor.

Quota de socis/sòcies especial per als estudiants i els recent llicenciats

Un altre acord al que ha arribat la Junta es refereix a la quota establerta per als estudiants i els llicenciats a partir del gener de l'any 1998. Fins ara, hi havia una quota reduïda de 21€ anuals durant el primer any de fer-se soci. El que s'ha decidit és una quota anual de 12€ per tots els que es trobin en les condicions esmentades i mentre les reuneixin. Seria bo que els socis i sòcies que estan a la Universitat difonguessin aquestes noves condicions per tal d'animar als estudiants i recents llicenciats a fer-se socis de l'ACS.

Lliurament de la recerca "Moviment contra el Transvasament de l'Ebre i el Pla Hidrològic Nacional"

Està previst que el dia 30 de gener d'enguany es faci el lliurament a la Fundació Bofill de la recerca "*Moviment contra el Transvasament de l'Ebre i el Pla Hidrològic Nacional*". Recordem que es tracta d'un estudi dut a terme

pel Grup d'Anàlisi d'Acció Col·lectiva i Moviments Socials, el qual està integrat per sociòlegs i sociòlogues de l'ACS. La recerca, sota la direcció de Josep Pont, ha estat finançada per la Fundació Bofill.

Es compta en realitzar més endavant un acte de presentació en el sí de l'IEC, tenint com a convidats persones relacionades amb l'esmentat Moviment així com representants de les institucions públiques.

Treballant cap el segon Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues

Ja fa més d'un any es va concloure amb gran èxit el primer Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues amb el compromís de ser un punt de partida. El Segon Congrés, que tindrà lloc el desembre de 2002 a la Universitat Autònoma de Barcelona, comença a ser una realitat. Amb aquest Segon Congrés, es vol aprofundir i ampliar els continguts del primer, amb la il·lusió de convertir-se en un marc de referència dels joves sociòlegs i sociòlogues en els Països Catalans. Aquest cop, el seu grup promotor (format per estudiants i joves professionals) s'ha constituït com "Associació Congrés Català de Joves Sociòlegs i Sociòlogues" per tal de garantir-ne la continuïtat en el futur. Un Congrés que es farà en el marc de l'Associació Catalana de Sociologia.

Els objectius que ens plantejem són els següents:

1. Conèixer i discutir la realitat professional dels joves sociòlegs/gues en referència a tres aspectes concrets: els canvis en el mercat laboral, els nous filons d'ocupació i la realitat professional dels sociòlegs/gues fora de les fronteres dels Països Catalans.

2. Determinar els perfils professionals, observant les variables i els continguts per on es mourà la professió, per tal de cercar estratègies d'adaptació al mercat laboral i consolidar els perfils professionals dels/de les sociòlegs/gues.

D'aquí en podrien sorgir les bases per a la creació d'un llibre blanc de la professió.

3. Promoure l'associacionisme entre els joves sociòlegs/gues, enfortint la relació entre la UAB i la UB i iniciar la relació amb altres universitats dels Països Catalans, així com la implicació de diferents institucions dins l'àmbit de la Sociologia.

4. Obrir la possibilitat de donar a conèixer els estudis i treballs de joves sociòlegs i sociòlogues contribuint a l'ampliació i l'intercanvi de coneixements des de l'excel·lència científica de la nostra disciplina.

La organització del congrés continua oberta a tothom que tingui ganes de participar-hi. Si voleu saber més coses o contactar amb nosaltres podeu fer-ho a través del correu electrònic congressociòlegs@yahoo.es. També disposem d'una pàgina web on hi ha tota la informació actualitzada:

<http://pub52.ezboard.com/bcongres>.

Mariona Tomàs

Pràctica d'alumnes a l'ACS (i II)

A l'anterior butlletí ja havíem fet esment de la pràctica d'alumnes duta a terme a la nostra associació. Ara exposarem breument les incidències i els resultats d'aquest treball. Recordem que la pràctica consistia en una *Avaluació sobre el grau de coneixement de l'ACS per part dels sociòlegs i entitats de recerca de València, Balears, Catalunya Nord i Andorra* i que la varen dur a terme els estudiants de la UB Juan Manuel Franco, Laura Valls i Anna Lleixà, sota la direcció de Raimon Bonal per part de la Universitat i de Carles Gironès de l'ACS.

A continuació, sense atènyer-nos a l'esquema del Projecte, esmentarem alguns trets sobre la recerca.

Presa de decisions

Com correspon a tot procediment d'avaluació el desenvolupament de la recerca va fer necessari la presa de diferents decisions, en quant a la forma d'abordar l'objecte de recerca (al final, en perspectiva, farem una valoració crítica sobre el seu grau d'encert). La primera qüestió que va sorgir feia referència a la necessitat de tractar l'objecte de recerca. Així doncs, s'havia de delimitar l'univers d'estudi. Al respecte, finalment es va optar pel següent criteri: entrevistar tots els sociòlegs professionals que trobéssim, així com els doctorants, i restringir la recerca sobre els estudiants als representants d'alumnes (a Alacant s'imparteix la llicenciatura de sociologia i a més hi ha els estudiants de la UNED).

Un altre problema era com abordar les entitats. El nostre parer havia estat de restringir-nos a les entitats de recerca, eludint la intractable confusió de les tasques de les entitats del tercer sector. A més, sabíem que difícilment es trobaria entitats on *únicament es desenvolupés recerca sociològica* per tant aquí no hi valia un criteri restrictiu basat en la professió de sociòleg. Calia, doncs, buscar entitats que fessin recerca social, probablement composades per equips inter-disciplinaris.

La metodologia de recerca dels contactes es va dur a terme de diverses maneres. Primer es va acudir a les fonts de la pròpia Associació, així com les dades oficials que proporcionaven els col·legis professionals de Barcelona i Madrid. Posteriorment els estudiants van posar-se en contacte amb les universitats de València, d'Alacant, Jaume I de Balears i l'Université de Perpignan. Això es va fer d'aquesta manera ja que no hi havia disponible una única font exhaustiva on figuressin tots els sociòlegs professionals dels territoris de la recerca. Per aquest motiu vàrem començar a crear la nostra pròpia base de dades (que era un dels objectius fixats a la recerca). En quant a les entitats, es va continuar la recerca per Internet on es trobava una infinitat d'entitats existents del tercer sector, la qual cosa suposava un tractament molt difícil.

Per tal de refinar les dades aconseguides es va entrevistar als contactes que es tenia més a mà: els professors de la UB amb vincles i/o contactes amb el territori recercat. Salvador Giner, Ma Dolors Peris (València) Jesús Vicens (Mallorca), Pep Rodríguez (Alacant). Aquests contactes inicials ens varen permetre conèixer d'altres, com ara Benjamín Oltra (Alacant) i Louis Assier (Perpinyà). Aquests contactes, que podríem dir de tipus *informal*, varen facilitar molt el desenvolupament de la recerca. Als contactes esmentats cal afegir-hi l'ajuda de l'Ernest Garcia, professor de la UV, i la Glòria Garcia (UNED-València). En quant a l'Estat Andorrà, on la sociologia no es troba consolidada, es va mantenir contacte amb l'Institut d'Estudis Andorrans (on se'ns va informar de la intenció de creació d'una entitat similar a l'ACS).

Metodologia

Una altra decisió que calia prendre era la metodologia de la recerca. Havent obtingut una base de dades de sociòlegs i entitats, havíem de decidir la manera d'abordar-los. En realitat, la naturalesa del projecte i els mitjans disponibles deixaven poques opcions: es va enviar un qüestionari per correu. S'hi afegia una carta de presentació de l'ACS on s'informava de les activitats i publicacions que duu a terme (un altre dels objectius de la recerca) i també s'informava de la pràctica que s'estava desenvolupant. Hi havia dos tipus de qüestionaris, els adreçats als sociòlegs i els que es dirigien a les entitats. En ambdós casos hi havia una part d'obtenció de dades objectives sobre els contactes i una part valorativa sobre diversos aspectes.

En total es varen enviar 108 entrevistes, de les quals varen retornar-se només 5. Tot i que ja sabíem que els qüestionaris per correu tenien un índex de retorn baix aquest fet ens va decebre. Per tal d'esmerçar-ho es va decidir contactar de nou amb els destinataris mitjançant telèfon (o correu electrònic en alguns casos). Així es va aconseguir afegir-hi 10 respostes completes més. Gairebé no cal ni esmentar la nul·la representativitat que atribuïm a les dades

obtingudes. Malgrat això, sí que podíem extreure'n algunes dades significatives.

Respostes als qüestionaris

No podem estendre'ns sobre els diversos ítems dels qüestionaris, però sí que podem esmentar-ne unes dades bàsiques. Donat la nul·la representativitat de les dades ens restringirem a la significació que proporcionen algunes preguntes (com a exercici els estudiants van tractar les dades quantitativament mitjançant el programa SPSS). Hi havia una pregunta referent als contractadors on es contestava que la majoria de demandes provenien d'administracions públiques, i en menor mesura del tercer sector i –menys encara– d'empreses privades. Es preguntava també per les revistes que es llegia habitualment: la REIS, Papers, Àmbits, la Revista Internacional de Sociologia i la revista Arxius (no hi figurava enlloc la Revista Catalana de Sociologia).

Hi havia dues preguntes referents a la valoració del mercat de treball per al sociòleg. En general es donaven respostes pessimistes sobre les perspectives laborals d'aquesta disciplina (amb un futur un xic esperançador) i sobre la qüestió de la valoració del paper del sociòleg en el mercat les respostes també eren negatives (desconeixement, etc.). Naturalment les respostes apuntaven molta més informació, interessant si més no, però que no podem citar en aquest espai. Al respecte, a mode d'hipòtesi per esbrinar en alguna altra recerca, sí que cal esmentar un fenomen que podríem anomenar *intrusió professional* o *intrusió d'una altra disciplina en el nostre camp*. Es troba que hi ha moltes demandes que pertanyen dins el nostre àmbit d'estudi que acaben desenvolupant altres professionals. És el cas de les Illes Balears, on hi ha una facultat de geografia humana *ben arrelada* que *s'emporta* les demandes. Amb altres paraules, on hi ha una facultat d'alguna ciència social, amb un determinat pes específic a la comunitat en qüestió, aquesta facultat acabaria acaparant les demandes que haurien de recaure dins la nostra disciplina.

Per acabar aquest apartat, també hem de dir que hi havia una pregunta sobre els camps que es creu que s'hauria de potenciar on s'esmentaven molts de diferents. Curiosament, molts entrevistats creuen que el camp a potenciar és precisament aquell en què treballen o estan especialitzats. Altres preguntes feien referència a la important qüestió sobre la llengua emprada per treballar, o bé al nombre de sociòlegs als equips interdisciplinaris (un 26%, el col·lectiu de professionals més nombrós a les entitats de recerca social). Per últim, hi havia una valoració sobre el paper de les institucions públiques on es manifestava queixes sobre la poca voluntat d'aquestes per recolzar la recerca sociològica (segons una persona entrevistada *el paper de la sociologia canvia molt si governen els de dretes o els d'esquerres*).

Resultats aconseguits.

Valorem els resultats en funció dels objectius que ens havíem proposat. El primer objectiu era *localitzar contactes d'interès per l'ACS*. Aquest resultat és fàcilment quantificable: 108 contactes. Suposem que s'han quedat contactes al calaix (per exemple l'Associació de Sociologia de les Illes Balears només va ser tractada com una sola entitat). Al respecte ja hem esmentat les dificultats per contactar amb els sociòlegs. En tot cas, bo o dolent, ens adonem de què el grau d'èxit d'aquest objectiu delimitava la consecució de la resta.

El segon objectiu era *conèixer aspectes sobre l'estat de les ciències socials i de la sociologia en l'àmbit de la recerca*. En la mesura en què no podem basar-nos en la representativitat de les dades es pot dir que hem aconseguit unes poques dades significatives.

Després hi havia l'objectiu de *realitzar qüestionaris, amb variables qualitatives i quantitatives sobre el grau de coneixement de la sociologia i de l'ACS* (s'entén que el grau de coneixement de la sociologia es referia al cas de les entitats de recerca). En quant al grau de coneixement de l'ACS i de les seves activitats es pot afirmar que els professionals que han contestat coneixen en la seva majoria l'ACS (un 80% si fem cas a la distribució estadística) però

en canvi surt que només un nombre molt menor (un 33%) coneixia realment el tipus d'activitats que desenvolupa l'ACS. Totes les persones que contesten també els agradaria estar informades de les activitats que duu a terme l'associació. En tot cas insistim que, a nivell de validesa, en el caràcter anecdòtic d'aquestes distribucions de les quals solament es buscava una utilitat com a pràctica d'estudis. Això sí, una altra cosa és que l'ACS prengui bona nota d'aquestes persones interessades en les seves activitats; alhora que també prengui consciència de la necessitat d'una feina de difusió a la resta dels Països Catalans, tot treballant la base de dades confeccionada.

Proporcionar informació a les persones i entitats contactades sobre les activitats i les publicacions de l'ACS a fi d'una possible col·laboració i enriquiment futur. *Aquest objectiu de divulgació de l'ACS es pot considerar aconseguit ja que a tots els subjectes contactats se'ls proporcionava informació sobre les activitats i publicacions de l'ACS. A més, a totes les persones que han contestat els qüestionaris se'ls enviarà exemplars del butlletí i de la Revista Catalana de Sociologia.*

El darrer objectiu –el més important– era proporcionar una pràctica enriquidora per als alumnes (vegeu el següent apartat).

Valoració crítica.

El darrer objectiu es pot considerar aconseguit en la mesura en què els estudiants que han participat en aquest projecte es declaren satisfets per l'aprenentatge que els ha suposat aquesta pràctica. Els estudiants declaren al seu informe final el següent: *ha estat enriquidora com a primera aproximació com a professionals de la sociologia i a nivell d'una primera posada en pràctica dels coneixements adquirits durant la carrera, sobretot els referents a metodologia*. En realitat si la pràctica es pot considerar ben feta ha estat gràcies a la seva pròpia iniciativa i capacitat de treball, que ha permès tirar endavant el projecte i superar els obstacles que s'han anat trobant.

A part de les dificultats de desenvolupament de tot projecte els estudiants varen sorprendre's dels entrebancs burocràtics que varen alentir

molt aquest projecte. S'havia compromès posar-los a la seva disposició un telèfon i un ordinador amb accés a Internet. El lliurament d'aquests mitjans es va demorar molt per causes atribuïbles a la burocràcia de l'IEC, agreujada per trasllat de la seu que s'estava duent a terme en els mesos centrals de la pràctica. Els estudiants varen haver d'*espavilar-se* amb els ordinadors de la seva universitat, els quals no estaven disponibles totes les hores que seria desitjable. A més l'Associació, per tal de pal·liar aquest problema, va proporcionar-los l'ordinador i el telèfon de la secretaria però aquests mitjans estaven disponibles només unes poques hores a la setmana i no sempre coincidents amb els espais disponibles per les obligacions de cada estudiant.

Altres qüestions que -a manera d'autocrítica- sorgeixen serien, per exemple, l'important tema de la definició dels objectius. Vist en perspectiva, no estaven prou ben definits o bé eren desmesurats per la naturalesa de la recerca. A més, els mínims mitjans disponibles restaven vàlides al conjunt de la recerca. Al respecte, els alumnes eren ben conscients de què el nivell exigít al mercat laboral ha de ser força més alt. També va generar-se un petit debat sobre si l'extensió dels qüestionaris era excessiu i si això podia perjudicar la seva contesta i retorn. S'entén que aquests errors -a l'igual que els entrebancs sorgits- hi poden ser, però si se'ls sap detectar ajuden a enriquir l'experiència dels participants en el projecte.

Per acabar només esmentar una altra cosa en favor dels alumnes. En realitat l'avaluació de la pràctica es va fer a final del curs corresponent, quan calia disposar dels resultats de cada alumne (ja hi havia llavors prou elements de judici com per avaluar el seu treball individual). Llavors es va oferir als estudiants *penjar el projecte*, ja que si bé el seu acabament afavoria els interessos de l'Associació podia anar en detriment dels seus propis interessos com a estudiants. Malgrat això ells van decidir tirar-lo endavant i acabar-lo, la qual cosa ara permet a l'ACS aprofitar la seva utilitat.

Carles Gironès

Visites del Curs "La recerca Sociològica a Catalunya" (VI)

Continuem publicant en aquestes planes els treballs de resum sobre les sessions del curs *La recerca sociològica a Catalunya*, actualment anomenat *Curs Raimon Bonal* que enguany se celebra en la seva quarta edició. Aquests textos provenen de la primera convocatòria del curs i varen realitzar-se a iniciativa dels mateixos alumnes del curs. Des d'aquest butlletí pensem que pot ser útil divulgar-ne el seu contingut més àmpliament a través d'aquestes pàgines. Entenem que, a part de mostrar el treball que es fa al curs, també és bo que es doni a conèixer els centres que han ajudat a fer-lo possible, en quant a les recerques i les activitats que s'hi duen a terme. A continuació s'ofereix el resum de la visita realitzada a l'Equip Estudis i al CEDIS, realitzades el 22 d'abril de 1999.

1. L'Equip d'Estudis

a) Origen del centre i circumstàncies que van afavorir la seva creació.

En un principi la idea va sorgir d'un grup de persones relacionades amb la universitat i centres paral·lels que compartien certa homogeneïtat ideològica. Volien establir un grup de treball amb els objectius de treballar en investigació aplicada i formar equips sense relacions jeràrquiques (prèviament havien treballat per altres centres o empreses on sí n'hi havia). Degut a la formació acadèmica dels components del grup (sociòlegs i economistes) els treballs estaven orientats a temes d'economia social.

L'experiència es convertí en un treball d'autogestió, gairebé com si fossin una cooperativa. Van començar al 1981. No dependre de ningú els donava i els dona actualment més llibertat, però quan no estàs lligat a un grup financer has d'assumir que no tindràs subvencions i per tant que no podràs comptar amb ingressos fixos. Això t'obliga a cercar feines suficients per poder mantenir l'infraestructura necessària i per pagar els salaris de les persones que s'hi

dediquen. Actualment la forma jurídica emprada és de Societat Anònima, amb tres socis.

b) Equipaments i instruments

- Un equip tècnic més o menys fix de 8 persones.
- De 4 a 7 col·laboradors externs freqüents que, en alguns casos, s'han transformat en contractats.
- Una administrativa.
- 2 Informàtics, que s'han convertit en *un producte* de l'empresa perquè es poden oferir, per exemple, per elaborar bases de dades.
- Ordinadors
- 2 pisos (normalment cada sala està ocupada, com a màxim, per 2 persones, per garantir una atmosfera de treball silenciosa i tranquil·la)
- Fotocopiadores i fax.
- Software: Anàlisi Delphi, Word, Access, Excel i SPSS.
-

c Característiques del treball desenvolupat i camps d'especialització.

L'Equip es dedica bàsicament a la realització d'estudis i a l'assessorament per a administracions públiques. Aquests tipus de treball comporten 4 o 6 mesos de feina per cadascun. La discontinuïtat i aleatorietat respecte les feines a vegades provoca *overbooking*.

Quant als camps d'especialització:

1. *Economia regional*. Desenvolupament local. Promoció econòmica. Per exemple com prioritzar el desenvolupament d'una regió.
2. *Sectors socials*. Educació, formació, ocupació, sanitat, etc.
3. *Cooperació al desenvolupament*. Aquest sector va ser possible gràcies al treball que havien realitzat a Argèlia (durant 2 anys), a l'Àfrica (a 9 o 10 països col·laborant amb la ONU i la UE) i a Amèrica Llatina (a 8 o 9 països).

d) Evolució dels estudis.

Els camps de recerca han evolucionat amb el pas del temps:

Un primer moment: Estudis orientats al diagnòstic i l'estratègia.

Segon moment: Orientat als ajuts dels fons comunitaris (el gruix de demandes d'aquest tipus prové dels ajuntaments).

Tercer moment: Treball d'assistència a les administracions. Per exemple, assistència tècnica en un programa de 6 anys que es pot reconduir any per any.

Quart moment: Temes d'avaluació per a les administracions. Segons les directrius del FSE i del FDER, les entitats que portin a terme programes i projectes que estan subvencionats per aquests fons europeus estan obligades a avaluar-los. Per exemple: La Diputació rep diners del FSE destinats a entitats locals, la Diputació gestiona els fons, verifica el compliment de les accions per part de les entitats locals, etc. A Equip Estudis els toca fer la valoració del tipus d'acció i del seu impacte (de 300 a 400 accions cada any).

e) La competència

La competència de vegades pot fer perillar un petit equip independent com aquest. La competència prové per part de:

- Les universitats.
- Els grans grups, provinents del camp de l'auditoria que entren en temes d'assessorament.
- Relacions internes entre partits polítics (com concursos d'ajuntaments prèviament concedits).

f) Accés al treball i finançament

La via principal respecte l'accés al treball i al finançament és la presentació a concurs públic de les administracions. La concessió dels treballs s'aconsegueix, o bé venent molt bé la qualitat de l'oferta, o bé a través de relacions personals

creades amb l'administració per una col·laboració anterior. Per l'elaboració d'un treball que estigui per sota de 2 milions de pessetes l'ajuntament ha de presentar el concepte en la despesa als pressupostos, si el treball supera els 2 milions l'administració està obligada a convocar-ho com a concurs públic.

La UE és el proveïdor d'estudis més important, però s'estima més deixar-los en mans de grups multinacionals o grups de consorcis internacionals. Això suposa que el que està constituït com a petit grup de recerca passi a ser un subcontractat d'aquestes grans empreses.

NOTA: No convertir-te en un simple gestor és un factor a tenir present. Trobar el punt mig entre el tècnic i el gestor és possible però planteja moltes dificultats. De vegades la recerca de feina i l'esforç que suposa la venda del producte absorbeix el temps que s'hauria de dedicar al treball més tècnic.

g) Obstacles

La conjugació de l'interès tècnic i el polític és una feina feixuga degut als múltiples gestors/actors que intervenen, per exemple, en els projectes per avaluar.

Al respecte, el responsable de l'equip comenta el següent:

"Hi ha una dependència del client ja que no pots arriscar-te a dir segons què. La prudència és una gran aliada que a la vegada possibilita gaudir de cert prestigi ja que no et poses del costat de ningú, això també suposa certa independència."

"La independència s'ha de compensar amb la qualitat del producte".

Ens posa l'exemple d'un treball a Guinea Equatorial, on es va detectar un alt nivell de corrupció i es va denunciar. Fent això ja sabien que no tornarien a ser contractats per aquest país però l'ètica professional obligava a denunciar una realitat molt crua.

h) Exemple d'un cas pràctic

Una Diputació va convocar una comissió per tal d'avaluar la Formació Ocupacional. Aquesta comissió estava formada per personal de la mateixa Diputació, per personal dels ajuntaments, una empresa consultora (que es mostrava d'acord amb el punt de vista de les administracions) i Equip Estudis, que va ser l'únic que posava de manifest les mancances i problemàtiques de la Formació Ocupacional (l'únic participant que podia dir aquella frase del conte amb ensenyament moral: l'emperador va despul·lat).

2. CEDIS (Centre d'Estudis Dona i Societat).

a) Origen del centre i circumstàncies que varen afavorir la seva creació

La iniciativa va sorgir de les dones que participaven a Equip Estudis que volien treballar la qüestió de gènere i tenien la voluntat de fer un centre més obert (més multi-disciplinari). La seva feina englobaria una reflexió més teòrica.

Així, al 1988, es constituïen com associació sense ànim de lucre. Treballant a nivell teòric, cada vegada més, estaven en contacte amb altres centres internacionals -França, Anglaterra, Dinamarca, etc. -. S'estableix una comunicació real amb aquests centres i això implica un cost important a nivell de temps.

b) Tipus d'estudis i casos pràctics.

Estableixen una diferenciació entre estudis de la dona i estudis de gènere. Han treballat per la CE, per la UNESCO, pel Centre de Viena -avui desaparegut -, per la Federació Europea de Sindicats del Tèxtil, per l'Institut de la Dona i per diversos ajuntaments.

Se separen els temes susceptibles d'estudis quantitatius dels d'estudis qualitatius. Majoritàriament els estudis que fan són qualitatius, amb les tècniques d'entrevistes semi-estructurades de les quals fan anàlisi de contingut, discussió, grups d'observació, etc. Sempre es demana més dades de les necessàries

en un estudi per tal d'explotar aquestes dades en un moment futur.

Exemples de casos pràctics:

- Mitjançant una subvenció de l'Institut de la Dona es van dur a terme uns *Estudis de la masculinitat*. Es va dissenyar una enquesta per demanar l'opinió dels joves respecte el servei militar, interpretant el militarisme com extrem de la masculinitat. Era una mostra de 600 nois de 18 a 26 anys que donava un marge d'error del 3%.
- *Estudi de joves en actiu però sense contracte fix*. Per portar-ho a terme van dirigir-se als cursos de Formació Ocupacional de sindicats, etc. Van dividir per sexe els afectats i van organitzat grups de debat. Una de les observacions que fa la Carme Alemany és que, al contrari que els nois, les noies sentien la necessitat de marxar de casa, i un cop fora de la llar paterna/materna veien amb angoixa el fet d'haver de tornar a casa per qualsevol motiu (econòmic, de salut, etc.).
- *Estudi sobre assetjament sexual*. Es va presentar com un estudi de l'ambient de treball per què les respostes podrien veure's distorsionades si es manifestava el veritable motiu de l'estudi. Per documentar-se agafaren un estudi fet a França on es veia reflectit que un 85% de les dones que havien denunciat van marxar de l'empresa. La Carme Alemany parla de la necessitat de què la denuncia surti a llum pública, que surti de la invisibilitat.
- *Yo no he jugado nunca con Electro-L*. Estudi sobre nois i noies que han estudiat carreres on les persones del seu sexe eren minoritàries.

c Discriminacions

Es remarca el fet que cada vegada més es paguen preus inferiors per estudis de sociologia i preus superiors pels d'economia, si a això afegim que hi ha millors salaris a l' Equip

Estudis que a CEDIS i que el grup de CEDIS està compostat per dones, la discriminació que aquestes pateixen és doble.

Fitxa

**EQUIP D'ESTUDIS i
CEDIS (Centre
d'Estudis Dona i
Societat)**

**C/ Muntaner, 178, 5-1a
08036-BARCELONA**

**Telèfon: 93/ 321 18 81
Fax: 93/439 90 07**

**Correu electrònic:
estudis@redestb.es**

**Entrevista realitzada a
Jean-Pierre Malé (Equip
d'Estudis) i Carme
Alemany (CEDIS)**

Carles Gironès

Memòria del Seminari de Teoria Sociològica "Raimon Bonal"

Des de l'any 1996, Raimon Bonal i Ramón Flecha, van crear aquest Seminari de Teoria Sociològica, i el mateix Raimon Bonal va proposar que passés a formar part de la ACS i va escriure un article sobre la seva activitat. Després de la mort d'en Raimon Bonal es va decidir que el seminari portaria el seu nom. Des dels inicis del Seminari han anat participant professors, professores i estudiants i estudiantess de doctorat funcionant com una tertúlia de caràcter científic per debatre els grans temes de la teoria sociològica actual.

Es parteix de les lectures prèviament acordades, alguna persona del grup prepara una breu presentació i s'entaula un diàleg sense cap mena

de pretensió, per a posar en comú les diversos extrems que suggereix la lectura.

Aquest Seminari està dins d'un projecte a llarg termini de contribuir a portar la nostra teoria sociològica a un nivell internacional, superant el tant comú hàbit de parlar o fins i tot escriure sobre teories i autors/es dels/les que no s'han llegit directament les seves obres fonamentals. Per evitar aquest problema es segueix un model dialògic: 1) anàlisi de les obres més rellevants; 2) diàleg igualitari; 3) debats amb autors i autores clau.

La primera característica ens porta a desenvolupar el Seminari amb l'obra de debat a la mà i referint les nostres intervencions a paràgrafs concrets de la mateixa, superant així els típics errors que s'originen quan es substitueix la lectura directa per comentaris secundaris llegits o simplement escoltats.

El diàleg igualitari entre professorat de diferents categories i estudiants de doctorat fa que s'hagin de presentar raons dels anàlisis realitzats enlloc de substituir aquesta argumentació per la categoria de qui parla. Els debats d'obres clau ens ha permès mantenir debats en situació de diàleg igualitari amb autors clau com Beck, Elster, Habermas, Touraine o Judith Butler, profunditzant en els seus processos d'elaboració de les obres publicades i de les que tenen en projecte.

Llistat actualitzat de les lectures realitzades

Beck, U. 2000. *Un nuevo mundo feliz: la precariedad del trabajo en la era de la globalización*. Barcelona: Paidós.

Beck, U. 1998. *La sociedad del riesgo*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1986).

Beck, U. & Gernsheim-Beck, E. 1998. *El normal Caos del Amor*. Barcelona: El Roure (treball original publicat el 1990).

Beck, U. 1998. *¿Qué es la globalización?* Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1997).

Beck, U., Giddens, A.; Lash, S. 1997. *Modernización reflexiva. Política, tradición y estética en el orden social moderno*. Madrid: Alianza Editorial (treball original publicat el 1994).

Castells, M. 1997. *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. La sociedad red*, vol. 1. Madrid: Alianza Editorial (treball original publicat el 1996).

Castells, M. 1998. *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. El poder de la identidad*, vol. 2. Madrid: Alianza Editorial (treball original publicat el 1997).

Castells, M. 1998 *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Fin de milenio*, vol. 3. Alianza. Madrid (treball original publicat el 1997).

Elías, N. 1993. *La sociedad cortesana*. Madrid: Fondo de Cultura Económica.

Foucault, M. 1992. *Vigilar y Castigar*. Madrid: S.XXI (treball original publicat el 1975).

Habermas, J. 1987. *Teoría de la acción comunicativa. Vol. I. Racionalidad de la acción y racionalización social*. Madrid: Taurus (treball original publicat el 1981).

Habermas, J. 1987. *Teoría de la acción comunicativa. Vol. II. Crítica de la razón funcionalista*. Madrid: Taurus (treball original publicat el 1981).

Habermas, J. 1998. *Facticidad y Validez*. Madrid: Trotta (treball original publicat el 1992).

Habermas, J. 1999. *La inclusión del otro*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1996).

Habermas, J. 2000. *La constelación postnacional. Ensayos políticos*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1998).

Heller, A. 1994. *Sociología de la vida cotidiana*. Madrid: Península (treball original publicat el 1977).

Searle, J. 1997. *La construcción de la realidad social*. Barcelona: Paidós (treball original publicat el 1995).

Sen, A. 2000. *Desarrollo y libertad*. Barcelona: Planeta (treball original publicat el 1999).

Touraine, A. 1997. *¿Podremos vivir juntos? Iguales y diferentes*. Madrid: PPC.

Carme García
Coordinadora del Seminari

Convocatòries

II Jornadas de Antropología Urbana "Las culturas de la ciudad"

Bilbao, 10 y 11 mayo 2002

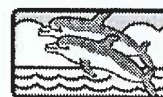
Organitza: Eusko Ikaskuntza/Sociedad de Estudios Vascos

Comité: José Ignacio Homobono, Roldán Jimeno Aranguren i Juan Antonio Rubio-Ardanaz

Condiciones técnicas: Enviar resumen de las Comunicaciones, con un máximo de dos folios a: Eusko Ikaskuntza. II Jornadas de Antropología Urbana.

María Díaz de Haro, 11, 1º, 48013 Bilbao
Fax 94 441 46 50 Tel. 94 442 52 87
ciphomaj@lg.ehu.es homogara@terra.es

Plazos: "Resumen", 30 enero 2002
"Texto íntegro", 30 abril 2002

Publicacions dels socis

- Qualsevol ressenya de les publicacions, estudis o investigacions dels nostres socis serà ben rebuda i publicada.
- Si desitgeu publicar un article, poseu-vos en contacte amb la Junta o amb la secretaria de l'ACS.
- També exposarem qualsevol informació sobre jornades, congressos, seminaris i cursos d'interès que ens feu arribar.
- Us quedarem agraïts de qualsevol comentari o suggeriment que vulgueu fer-nos.

Fitxa d'inscripció

Nom.....Cognoms.....

DNI..... Adreça.....

Codi Postal..... Localitat.....

Tel. Correu electrònic

Quota Anual: 42€ Estudiants i llicenciats des del gener 1998: 12€

Dades per a la domiciliació

Banc o Caixa Codi Signatura:

Agència Codi

Nº. Compte

Data.....

També podeu fer l'ingrés al compte núm. 2100-0963-62-0200027465 de "la Caixa" que té l'Associació Catalana de Sociologia. Per a qualsevol consulta adreceu-vos a: Tels. 93 3248581/85. Correu electrònic scs@iec.es